

EDUSKUNNAN LAKIVALIOKUNNALLE

Pyydettynä lausuntona hallituksen esityksestä Eduskunnalle ulosottokaareksi ja laiksi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 83/2006 vp) esitämme kunnioittaen seuraavaa.

Yleistä

Pidämme esitystä ulosottokaareksi ja laiksi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi asianmukaisena ja tarpeellisena. Esitys on pääpiirteittäin selkeä ja onnistunut.

Keskushallinto

Mielestämme ulosotto-organisaation uudistaminen on kannatettava ratkaisu. Nykyinen järjestelmä, missä ulosottoimen hallinto on jakautunut oikeusministeriön ja lääninhallitusten kesken, on koettu virkamieskunnan keskuudessa epätarkoituksenmukaiseksi. Ehdotettua hallintovirastomallia pidämme perusteltuna. Tällöin ulosoton yleinen johto, ohjaus ja valvonta ovat selkeästi yksissä käsissä.

Pidämme myös tärkeänä sitä, että hallintoviraston toimivaltaan kuuluvat puhtaasti hallinnolliset tehtävät. Koska ulosottomiehet ovat puolueettomia lainkäyttöviranomaisia, tulee riippumattomuus taata myös keskushallintoa kehitettäessä.

Paikallishallinto

Paikallishallinnon osalta kannatamme tavoitetta, että ulosoton toimintayksiköt ovat tulevaisuudessa erillisvirastoja. Näin luodaan ulosotolle paremmat toimintaedellytykset. Mikäli piirikokoa suurennetaan, on samalla kuitenkin huolehdittava, että nykyinen palveluverkosto säilytetään.

Ulosottoviranomaiset

Esityksen mukaan ulosottomiehiä ovat sekä kihlakunnanvouti että kihlakunnanulosottomies. Olemme tyytyväisiä siihen, että täytäntöönpanoviranomaisista (ulosottomiehistä) säädetään omassa pykälässä. Edelleen pidämme tarkoituksenmukaisena, että avustavan ulosottomiehen virkanimike muutetaan esityksen mukaisesti kihlakunnanulosottomieheksi. Uusi nimike kuvaa oikealla tavalla tehtävän itsenäisyyttä, vaativuutta ja siihen liittyvää vastuuta.

Muut virkamiehet

Ulosoton muista virkamiehistä lausutaan ulosottokaaren 8 §:sä. Esityksen mukaan kihlakunnanvouti saisi tarvittaessa määrätä täytäntöönpanotehtäviä myös muulle alaiselleen virkamiehelle kuin kihlakunnanulosottomiehelle.

Olemme sitä mieltä, että täytäntöönpanotehtävät tulee jatkossakin ehdottomasti säilyttää kihlakunnanvoudeilla ja kihlakunnanulosottomiehillä.

Meillä on pitkään ollut selkeä, vakiintunut ja yleisesti tunnettu täytäntöönpanovirkamiesjärjestelmä, eikä ole mielestämme mitään perusteita sen muuttamiseen. Täytäntöönpanotehtävät kuuluvat ulosottomiehille, koska heillä on niihin riittävä pätevyys, kokemus ja vastuu.

Ulosoton tulee olla velalliskohtaista, jolloin samaa velallista koskevat kaikki ulosottoasiat hoitaa aina yksi ja sama vastaava ulosottomies koko maassa. Ei ole tarkoituksenmukaista jakaa saman velallisen eri ulosottoasioita usean virkamiehen hoidettavaksi. Mikäli myös muut virkamiehet kuin ulosottomiehet hoitavat täytäntöönpanotehtäviä, aiheutuu siitä sekaannusta ja hämmennystä ulosoton asianosaisten keskuudessa. Nyt käsiteltävänä olevien uudistusten tulisi edistää nykyistä velalliskohtaista henkilöviranomaismallia.

Nykyisessä laissa UL 1:6 § säädetään, että ulosottomies saa tarvittaessa määrätä yksittäisen täytäntöönpanotehtävän muun alaisensa virkamiehen suorittavaksi. Tämä on ollut riittävä säännös, eikä tämän laajempaan valtuutukseen ole tarvetta.

Lausuntokierroksella esitystä työnjaosta ovat tältä osin lisäksi vastustaneet myös Helsingin ulosottovirasto ja Avustavat Ulosottomiehet ja Haastemiehet ry. Varauksellisesti siihen ovat suhtautuneet Oikeushallinnon henkilökunta OHK ry ja Pardia ry.

8 § Muut virkamiehet

Muutosesitys

Esitämme, että koko lainkohta jätetään pois tai se muutetaan seuraavaan muotoon:

Kihlakunnanvouti saa tarvittaessa määrätä yksittäisiä kihlakunnan ulosottomiehelle kuuluvia täytäntöönpanotehtäviä myös muulle alaiselleen virkamiehelle, jos virkamies täyttää kihlakunnan ulosottomiehen kelpoisuusvaatimukset. Tällöin virkamiehestä on voimassa, mitä kihlakunnanulosottomiehestä säädetään.

Harri Lepolahti
puheenjohtaja